

■ „Emlékeink hasonlítanak a krokikhoz; bizonyos részek elmosódnak, bizonyos pillanatok (pillantások, mozdulatok) pedig előtérbe kerülnek az idő múlásával. Mégis ezek a pillanatok pontosan visszaadják a hangulatát annak a találkozásnak, vagy kapcsolatnak, melyet csak így utólag látunk át.”

Ezek Juronics Tamás mondatai; a színlapon olvashatók, Kroki című új balettjéhez írta. Pontos mondatok, a műfajról is, az emlékezet pszichológiai természetéről is. A majdnem egy hete, kedden megtartott balettbemutató óta eltelt időben gyakran gondoltam arra, mégis, nem csalóka-e utólagos érzetem az estről, amelyen a Juronics-balett mellett Roberto Galvan Mozart Requiemjére készült művét láttuk. De nem tudok szabadulni a hangulattól: mintha nem egy, hanem két sajtósági rekviemet néztünk volna...

Juronicsé a rejtélyesebb. A bavatottság fokozatai szerint oldhatók fel a titkai. Mint a Szegedi Balett eddigi működésének, előadásainak szorgalmas követője, azt érzékelem, hogy a Kroki című, immár Szegedi Kortárs Balett néven jegyzett együttes első bemutatója: tudatos, előre elhatározott lezárása egy korszaknak. Az eddiginek, amely részint a tanulás időszaka volt, másrészt a mind egyértelműbb magára találás, a saját mozgásnyelv, az egyéni színpadi lét, a jellegzetes, karakteres értékteremtés sikereket hozó időszaka. Nem tudni pontosan, mi jön utána, de nem is kell előre kérdészködni, elég a tény: készen van,

Rekviemek és himnuszok - a Szegedi Kortárs Balettben

Juronics Tamás új balettje: A Kroki. (Fotó: Nagy László)

kialakult, megérett egy saját arcú művészeti együttes, olyannyira, hogy immár megengedhet magának – valami biztonságos pontról, kicsit fölényesen, némileg nosztalgiasírónikus pillantást küldeni visszafelé. Arra, ami elmúlt. Mivel ez a pillantás Juronics Tamás személyes visszapillantása, mi, a kívüllálók csak bizonyos részleteket ismerünk föl. Az Imre Zoltán vezetésével telt évek, előadások és próbák munka-, gondolati- és hangulati légköréből emblématikus jegyeket mutat föl a Kroki. Na-

gyon érdekes, izgalmasan drámai hangulata van némelyik képnek: egyféle, Juronics által elsajátított, a magáénak kiszemelt-kimunkált táncformanyelven Imre Zoltán sokkal érzelmesebb, ha lehet ezt mondani, lágyabb-romantikusabb táncnyelvi és színpadi kifejezései, s állandó témakörei villannak föl.

Maga a színpad – Molnár Zsuzsa tervezői-kivitelezői munkája nyomán – hatásos reminiscencia; az Imre Zoltán alkotásaira oly jellemző képzőművészeti ihletettségére és me-

rész eklektikára, még egyenesebben: a Mester által olyannyira kedvelt szürrealista látásmódra utal. A Chirico-festmények álomszerű, kihalt tereit idéző színpadon akárhány „értelme” lehet a gyümölcseit lehullatott, áttetsző fehér tüllel földíszített, magányos fának – nem tehetünk róla, ha számunkra ez is Imre artistikus színpadhoz való vonzódását idézi föl. S megerősödik képi emlékeztünk amint a furcsa, sajátosságosan átfűt, de biblikus jellegű jelenetben a tudás alomait osztja az angyal, meg az

ördög, egyként adakozó önzetlenséggel. Ez Imre személyiségének és vezetői magatartásának meghatározó jegye. Alig van olyan darabja az Imre-életműnek, amelyben ne szerepelne „áz” Anya – Prepeliczay Annamária pózai, artistikus beállításai, a figurája köré szervezett képkompozíciók ugyan csak egyértelmű utalások a Juronics-balettben. De az Imre-reminiscenciák mellett a másik fontos élmény, a finn mester és munkatárs, Jorma Outinen emléke is ott van az új balettben; a technika és stílusirány, a táncnyelv pedig, amely a Kroki sajátja, a mostani szerzőtárs, Roberto Galvan elementáris hatásáról beszédes.

Tartalmilag sokkal egyértelműbb, ezért is az érzékekre, érzelmekre hatásosabb mű a Requiem, Galvan elementáris erejű táncimnuszja a győzedelmes életről. Az élet: szerelem, mint tudjuk.

Himnusz – a Requiemre? Nos igen, az ötlet első pillantásra elképesztő. De a darab olyan, hogy a végére teljesen magától értetődőnek tetszik: éppen a Mozart-tételekre és a csönd hangjaira kellett elbészélni egy elmondhatatlan tragédia fájdalomából újjászülető, felemelően makacs emberi remény létezését. A tánc már-már cselekményes: azonos és különböző nemű emberek élete, szenvedélye, szerelme; megmagyarázhatatlan, örök, egymás iránti vonzásaik és változásaik, az emberi természet képei. De kiköppen az idő: a betegség, amit AIDS-nek neveznek, átformálja a természet ősi rendjét. A végpont szimbó-

luma, a koporsó betolat közepre, előre, mindenhova; megkezdhetetlen, minden percünkben, minden mozdulatunkban uralkodik, vak és könyörtelen. A szerelem: halál. Az elképesztő, természetellenes örület: realitás.

Mint a fájdalomtól-félelemtől agyongyötört idegzetű embert mindig, amikor a legvadabb képzeletét is felülmúló valóságot kénytelen megélni csakis a hite képes megtartani: Galvan egy nagyon hatásos, artistikus képben álomszerű, tisztító esőfüggőnyt bocsát a színpadra; a kiszolgáltatott, meztelen testek a permetező vízben megszabadulnak a Gonosztól, megtisztulva összefonódnak, az újjászületés egyensúlyos, boldog harmóniájában.

Nem tudom, hogyan, de mindenféle szíruposságot és trivialitást sikerült kiküszöbölni ebből az ilyen szempontból nagyon veszélyes jelenetből. Aki ott ült ezen a bemutatón, ritka élmény részese lehetett: tapintani volt mód, benne volt a levegőben, hogy a nézők megváltoztak: emelkedettséggel és – a színházban, igenis, a művészet ereje által is nyerhető – hittel vértettek tapsoltak, még soha ilyen hosszán...

Nehéz kiemelni bárkit a táncosok közül, és sok hízelgő jelzővel lehetne érzékeltetni a két balettben nyújtott nagyszerű együttes teljesítményt. Mégis, a csúcspontok: Kovács Anita és Pataki András kettőse, s Juronics Tamás szólója (dacára, hogy ez utóbbi talán rövidebben még jobb lenne) a Requiemben.

Sulyok Erzsébet

Elkészült a Széchenyi téri pavilionsor

(Folytatás az I. oldalról.)

vel annyira elégedett volt a vásárigazgatóság, hogy ezt a munkát is ők nyerték el. Sűrűn voltak terepszemlét tartani a vásárolók, sőt új jelentkezők is töltik akartak pavilont venni. A kft. képviselője nevetve meséli, hogy még a végén is elégedetten szemlélte munkájukat. Szóval, ők időre elkészültek:

*Az utolsó simításokkal Vanyorek Károly villanyszerelő és háromfős csapata vasárnap délután két órára végzett. Befejezték mind a 85 pavilont, kezük nyomán csaknem 500 négyzetméternyi beépített területre jutott el a villany. Ekkorra már elégük is lehetett, hisz' szinte harapott a hideg. Befagyott a tudósító tolla is, pedig a Klauzál téri hőmérő csak mínusz 3 fokot mutatott. Lehet, hogy befagyott az is?

Négy nap múlva valószínűleg felforrósodik itt a levegő. Csak addig kell kibírni, polgártársak!

V. I. P.

Kelendő turistadollárok

sem éri el, és ezzel a lehetőséggel is csak állampolgárok mintegy 20 százaléka élt. Lakossági turistaválutából 1989-ben fogyott a legtöbb, 450 millió dollár. Az úgynevezett 50 dolláros rendelet következtében 1990-ben 100, 1991-ben pedig 114 millió dollárt vásároltak. Tavaly viszont már 344 milliót, miután 1992. július 1-jétől 300 dollárral megnövelték a lakossági éves dollárkeretet.

Dr. Bartha Tibor lelképítész, teológiai professzor rövid, adatokkal alátámasztott beszámolóban értékelte a múlt év ősze óta végzett munkát. A Juhász Gyula Tanárképző Főiskolával – s ebben nagy érdeme van Lengyel Zsolt professzornak – akkor kötöttek megállapodást a vallástanár-képzésről; a diákok C-szakként felvehetik e stúdiumot, ami az A-szakos diplomához csatlakozik.

(Folytatás az I. oldalról.)

A tanidőszak négy szemeszteres

A tanidőszak négy szemeszteres

és a tanárképzővel kötött megállapodáshoz hasonló egyezsége jutottak a JATE-val és a SZOTE-val is. A tanszékigényt a Kálvin téri Református Párházban biztosítják, ennek érdekében több mint négy millió forintot átalakították és beruházást valósítottak meg. Az összeget döntő részben a Tiszántúli Református Egyházkerület biztosította, de hozzájárult a városi és a megyei önkormányzat is. A munkával nem végeztek teljesen, több mint tizenegymillió forintba van szükség minden, a tanszékkal kapcsolatos tervük megvalósításához. Másik államosított épületüket, a Sőhordó utcai Clarisseum óvodát ugyan csak 1992. őszén kapták vissza, a professzor úr szavai szerint „kissé zilált állapotban”, olyannyira, hogy az elmúlt nyáron több mint ötmillió forintot költöttek a helyreállításra és az újrabútorozásra. Így is csak egyharmadát végezték el a tervbevetett átalakításoknak; a szuterénben több tantermet alakítanak ki a közeljövőben és tanmedencét akarnak létesíteni. Mindehhez még tízmillió forintba van szükség. A már említett támogatók mellé, az óvoda esetében,

Református óvoda a Clarisseum Eladósodott a Kálvin téri egyházközség

Vallástanárok az országnak

felsorakozott a Szerencsejáték Alap is

a maga két és félmilliójával. A Sőhordó utcai óvodában szervezett ének- és instrumentális zenetanítás folyik, a nagycsoportosokat ingyen úszásra oktatják s még a szállításukat is megoldották; februártól pedig bevezetik az angol és német nyelv oktatását. A tanszék és óvoda fenntartására az egyházközség bankkölcsönt vett fel, jelenlegi tartozásuk 1,3 millió forint. Dr. Bartha Tibor szerint a szegedi református oktatás beindításával biztosítják minden korosztály számára az első lépéseket a hithez jutáshoz, miközben keresik a közösséget Istennel, a másik emberrel. A megbékélést szolgálják a maguk eszközeivel.

Dr. Kocsis Elemér püspök fontosnak tartja, hogy a Debrecen-től legtávolabb eső városban, jelesen Szegeden elhivatott református értelmiségiek bővítik a hazai oktatás lehetőségeit. A püspök úr szerint az iskola a kereszténység mindenkori szívügye. Így alakították át az ókori pogány emberarcot. Ahogy a keresztény humanizmus vívmánya a könyvnyomtatás, úgy a reformátorok első nemzedéke a Bibliafordításokkal alapozott a nemzeti nyelvek ápolásának. A legnagyobb örökség, amit az ifjak kaphatnak, az a gazdag lelkiesség. Hivatkozott a katolikus, református és evangélikus közös egyházbizottság november 15-i közleményére, mely szerint „Az emberség mércéje Krisztus”. A keresztény – ökumeni-

kus – iskolák szem előtt kell tartásuk, hogy a forrás ugyanaz: a Szentírás és az apostoli hitvallás. A cél is közös,

szellemiekben gazdag, testben egészséges állampolgárok nevelése.

A püspök jelképesen megnyitotta a vallástanári tanszékét.

A továbbiakban Semsei Klára professzor asszony és Kövérné Kovács Ilona, az egyházkerület óvodai főigazgatója szolt az egybegyűltekhez, majd a tanszék és óvoda termeinek bejárása következett. A Református Palota alagsorában dr. Bartha Tibor bemutatta a Kálvin-, Varga Pál-, Beretk Sándor- és Bakó László-tantermeket (ez utóbbi három névadó a szegedi egyházközségnek a város történetében is jelentős szerepet vállaló lelképítészterei volt), s azt is megtudtuk, hogy két évfolyamon 37 hallgatója van a tanszéknek. Óraadó tanárok: Molnár János, Dányi József és Demeter János lelképítészterek, valamint Ordasi Péter, aki a hymnológia oktatója. A földszinten a kis gyülekezeti terem a gyermekistentiszteleteknek ad helyet. Felkabátolva átsétáltunk a Sőhordó utcába, ahol a Clarisseum óvoda megbízott vezetője, Muzsnay Lajosné és Horváth Anikó segédlelkész, hitoktatót bemutatta a ragyogó termeket... Dr. Bartha Tibor beszámolója szerint 107 gyermeket oktatnak négy csoportban, nyolc óvónő és hat dajka közreműködésével.

„Az időt jól értékcsélték!”

– szolt Pál apostol tanítása. A bejárás alkalmával felmérhettük, hogy a minden alkalommal elismert szavakkal említett Váradi Jenő hivatalvezető maroknyi csapata emberi számítás szerint is

minden másodpercet kihasznált tavaly ősz óta,

hogy az általunk felmért körülményeket biztosítsák a tanszéknek s az óvodának. A kivitelező, a Batka Imre vállalkozó vezette Épszolg gmk dolgozói kifogástalan munkát végeztek.

Dr. Veress László, a Kálvin téri Református Egyházközség egyik vezetője jellemző metamorfózisról számolt be: – Lelkipásztorunk, dr. Bartha Tibor kitűnő elméleti szakember. Hihetetlen energiával vetette magát a gyakorlati tennivalókba, s most felmérhettük, nem eredménytelenül. Igaz, kitűnő munkatársakkal vette magát körül...

A már említett Váradi Jenő hivatalvezetőt az eladósodás mértékéről kérdeztem. Válasza: – Kezelhető összegről van szó, számításaink során mérlegeltük lehetőségeinket s az igényeket. Intézményeink fenntartását szolgálja a bankkölcsön.

...Márk evangéliumában olvastam: „Aki első akar lenni, legyen mindenkinek a szolgája”. Ki nem mondatott, de ezt érzetem szombatban, a Kálvin téri Református Egyházközségben.

Pataki Sándor